

Міністерство охорони здоров'я України
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
Кафедра фізичної реабілітації та спортивної медицини

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор науково-педагогічної та
навчальної роботи
професор

О.М. Власенко

2019 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з дисципліни «Обстеження, методи оцінки та контролю в фізичній
реабілітації»

для студентів III курсу
медико-психологічного факультету
за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
галузь знань 22 Охорона здоров'я
рівень освіти: перший (бакалаврський)

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

цикловою методичною комісією з
терапевтичних дисциплін

голова циклової методичної комісії
реабілітації з терапевтичних
дисциплін,
професор _____ Яременко О.Б.

протокол № _____
від « _____ » _____ 2019 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на методичній раді кафедри
фізичної реабілітації та спортивної
медицини

Завідуюча кафедрою фізичної
реабілітації та спортивної
медицини
професор _____ Дорофєєва О.Є.

протокол № 1
від « 30 » серпня _____ 2019р.

2019–2023 рік

Робоча програма

«Обстеження, методи оцінки та контролю в фізичній реабілітації»

(назва навчальної дисципліни)

для студентів III курсу.

“ 30 ” серпня 2019 року - 10 с.

Розробник: д.мед.н., професор Дорофєєва О.Є.
к.медн., доцент Коршак В.М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри **фізичної реабілітації та спортивної медицини**

Протокол від. “ 30 ” серпня 2018 року № 1_

Завідувач кафедри

(підпис)

(Дорофєєва О.Є)

(прізвище та ініціали)

“ 30 ” серпня 2019 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань _____. (шифр і назва)	Нормативна	
	Напрямок підготовки _____ (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність: 22 «Стоматологія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		III-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ - _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		V-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»	Лекції	
		14 год	-
		Практичні, семінарські	
		40 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
36 год	-		
Індивідуальні завдання: -			
Вид контролю: ПМК			

Співвідношення аудиторної роботи до самостійної роботи студентів:

Програма з дисципліни «Обстеження, методи оцінки та контролю в фізичній реабілітації» (для студентів III курсу медико-психологічного факультету спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія») складена відповідно до проекту Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» та примірного навчального плану підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» у вищих навчальних закладах МОЗ України за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» кваліфікації освітньої «Бакалавр з фізичної терапії», кваліфікації професійної «Спеціаліст з фізичної реабілітації».

Опис навчальної дисципліни (анотація)

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1 Мета дисципліни «Обстеження, методи оцінки та контролю в фізичній реабілітації» – є вивчення й удосконалення структури фізичної реабілітації.

Завдання дисципліни:

- підготовка студентів у напрямку забезпечення охорони здоров'я різних груп населення;
- формування здорового способу життя;
- фізична реабілітація хворих із використанням різних засобів, форм і методів лікувальної фізичної культури;
- визначення основ лікувального масажу;
- визначення основ фізіотерапевтичного лікування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- загальні основи фізичної реабілітації;
- сучасні підходи обстеження та оцінювання різних систем організму хворого для діагностики та прогнозування втрачання їх функцій;

вміти:

- спостерігати і оцінювати невимушені рухи пацієнта протягом всього курсу реабілітації для визначення ймовірних проблем і пошуку їх розв'язання;
- опитувати пацієнта за певним алгоритмом та складати історії рухових порушень, на основі яких складати неформальний план подальшого його обстеження;
- володіти вміннями і навичками стандартних методів обстеження, придатних для клінічного застосування;
- аналізувати зібрані дані для визначення обсягу функціональних порушень залежно від віку, статі, професійної та рекреаційної діяльності.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Вивчення дисципліни проводиться упродовж навчального року на третьому курсі: 90 годин (14 годин – лекційні заняття, 40 годин – практичні заняття), 3 кредити ЄКТС.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Соматоскопічна оцінка фізичного розвитку.

Тема 2. Антропометричні обстеження і оцінка фізичного розвитку.

Тема 3. Методи обстеження і оцінки об'єму рухів в суглобах.

Тема 4. Мануальне м'язове тестування (сила, тонус).

Тема 5. Прості і комбіновані функціональні проби системи кровообігу

Тема 6. Визначення і оцінка аеробних резервів організму.

Тема 7. Обстеження і оцінка системи кровообігу в стані спокою.

Тема 8. Обстеження і оцінка функціональних резервів системи кровообігу при дозованих динамічних фізичних навантаженнях

Тема 9. Визначення та оцінка резервів системи кровообігу при дозованих ізометричних навантаженнях, з гіпоксичними пробами

Тема 10. Статична оцінка функціонального стану системи зовнішнього дихання

Тема 11. Визначення та оцінка функціональних резервів системи зовнішнього дихання

Тема 12. Обстеження і оцінка вегетативної нервової системи

Тема 13. Визначення та оцінка функціонального стану вестибулярного апарату

Тема 14. Визначення біологічного віку людини

Диференційований залік з засвоєння дисципліни «Обстеження, методи оцінки та контролю в фізичній реабілітації».

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовного модуля і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усь ого	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
1. Соматоскопічна оцінка фізичного розвитку	7	1	2		Написання реферату за обраною науковою темою	4
2. Антропометричні обстеження і оцінка фізичного розвитку	8	1	3			4
3. Методи обстеження і оцінки об'єму рухів в суглобах.	8	1	2			5
4. Мануальне м'язове тестування (сила , тонусу	7	1	2			4
5. Прості і комбіновані функціональні проби системи кровообігу	8	1	3			4
6. Визначення і оцінка аеробних резервів організму	9	1	3			5
7. Обстеження і оцінка системи кровообігу в стані спокою	7	1	2			4
8. Обстеження і оцінка функціональних резервів системи кровообігу при дозованих динамічних фізичних навантаженнях	9	1	3			5
9. Визначення та оцінка резервів системи кровообігу при дозованих ізометричних навантаженнях, з гіпоксичними пробами	9	1	3			5
10. Статична оцінка функціонального стану системи зовнішнього дихання	9	1	3			5
11. Визначення та оцінка функціональних резервів системи зовнішнього дихання	9	1	3			5
12. Обстеження і оцінка вегетативної нервової системи	9	1	3			5
13. Визначення та оцінка функціонального стану вестибулярного апарату	9	1	3			5
14. Визначення біологічного віку людини	9	1	3			5
Разом	120	14	40			66

5. Теми лекційних занять

№ з/р	Тема	Кількість годин
1	Соматоскопічна оцінка фізичного розвитку	1
2	Антропометричні обстеження і оцінка фізичного розвитку	1
3	Методи обстеження і оцінки об'єму рухів в суглобах.	1
4	Мануальне м'язове тестування (сила, тонузу)	1
5	Прості і комбіновані функціональні проби системи кровообігу	1
6	Визначення і оцінка аеробних резервів організму	1
7	Обстеження і оцінка системи кровообігу в стані спокою	1
8	Обстеження і оцінка функціональних резервів системи кровообігу при дозованих динамічних фізичних навантаженнях	1
9	Визначення та оцінка резервів системи кровообігу при дозованих ізометричних навантаженнях, з гіпоксичними пробами	1
10	Статична оцінка функціонального стану системи зовнішнього дихання	1
11	Визначення та оцінка функціональних резервів системи зовнішнього дихання	1
12	Обстеження і оцінка вегетативної нервової системи	1
13	Визначення та оцінка функціонального стану вестибулярного апарату	1
14	Визначення біологічного віку людини	1
	Всього	14

6. Теми практичних занять

№ з/р	Тема	Кількість годин
1	Соматоскопічна оцінка фізичного розвитку	2
2	Антропометричні обстеження і оцінка фізичного розвитку	3
3	Методи обстеження і оцінки об'єму рухів в суглобах.	2
4	Мануальне м'язове тестування (сила, тонузу)	2
5	Прості і комбіновані функціональні проби системи кровообігу	3
6	Визначення і оцінка аеробних резервів організму	3
7	Обстеження і оцінка системи кровообігу в стані спокою	2
8	Обстеження і оцінка функціональних резервів системи кровообігу при дозованих динамічних фізичних навантаженнях	3
9	Визначення та оцінка резервів системи кровообігу при дозованих ізометричних навантаженнях, з гіпоксичними пробами	3
10	Статична оцінка функціонального стану системи зовнішнього дихання	3
11	Визначення та оцінка функціональних резервів системи зовнішнього дихання	3
12	Обстеження і оцінка вегетативної нервової системи	3
13	Визначення та оцінка функціонального стану вестибулярного апарату	3
14	Визначення біологічного віку людини	3
	Всього	40

7. Теми лабораторних занять

Згідно робочої програми з дисципліни «Обстеження, методи оцінки та контролю в фізичній реабілітації» лабораторні заняття не заплановані.

8. Самостійна робота

№ з/р	Тема	Кількість годин
1	Соматоскопічна оцінка фізичного розвитку	4
2	Антропометричні обстеження і оцінка фізичного розвитку	4
3	Методи обстеження і оцінки об'єму рухів в суглобах.	5
4	Мануальне м'язове тестування (сила, тонуусу)	4
5	Прості і комбіновані функціональні проби системи кровообігу	4
6	Визначення і оцінка аеробних резервів організму	5
7	Обстеження і оцінка системи кровообігу в стані спокою	4
8	Обстеження і оцінка функціональних резервів системи кровообігу при дозованих динамічних фізичних навантаженнях	5
9	Визначення та оцінка резервів системи кровообігу при дозованих ізометричних навантаженнях, з гіпоксичними пробами	5
10	Статична оцінка функціонального стану системи зовнішнього дихання	5
11	Визначення та оцінка функціональних резервів системи зовнішнього дихання	5
12	Обстеження і оцінка вегетативної нервової системи	5
13	Визначення та оцінка функціонального стану вестибулярного апарату	5
14	Визначення біологічного віку людини	5
	Всього	66

9. Індивідуальні завдання:

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (далі – ІНДЗ) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання ІНДЗ прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання з курсу «Обстеження, методи оцінки та контролю в фізичній реабілітації» – це вид навчально-дослідної роботи бакалавра, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Вид ІНДЗ – написання реферату з дисципліни «Обстеження, методи оцінки та контролю в фізичній реабілітації» або підготовка доповіді з презентацією за однією з переліку наданих нижче тем.

Тематика рефератів та доповідей для ІНДЗ:

1. Соматотипи в прогнозуванні можливих захворювань
2. Соматотипи в прогнозуванні фізичної підготовленості
3. Енергетика м'язової діяльності людини
4. Особливості гемодинаміки у інвалідів з враженням опорно-рухового апарату
5. Значення вегетативної нервової системи в контролі фізичної реабілітації
6. Особливості лікарського контролю при фізичній реабілітації людей похилого віку.
7. Взаємозв'язок рухової активності і здоров'я
8. Аналіз і оцінка біологічного віку людини
9. Вікові зміни здоров'я і фізичної підготовленості.
10. Вплив фізичних вправ на обмін речовин і кардіореспіраторну систему.
11. Вплив ізометричних фізичних вправ і піднімання тягарів на систему кровообігу.
12. Структура і функція суглобів
13. Включення певних груп м'язів в рухову активність фізичної реабілітації
14. Енергетичні потреби широко використовуваних видів рухової активності фізичної реабілітації
15. Ризики при тестуванні кардіореспіраторної системи
16. Характеристика особистості в програмуванні фізичної реабілітації

10. Методи навчання

1. Словесний метод.
2. Наочний метод.
3. Вивчення та аналіз прикладного матеріалу.
4. Аналіз та синтез інформації.
5. Поєднання логічного та історичного аналізу.
6. Функціонально-структурного аналізу.
7. Порівняння та зіставлення.

11. Методи контролю

1. Поточний контроль – відвідування занять, відповіді за темами, виконання самостійної та індивідуальної роботи, написання контрольної роботи за змістовним модулем.
 2. Підсумковий контроль – ПМК.
- Контроль з навчальної діяльності студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою результати якої оцінюються за 200-бальною шкалою.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Максимальна кількість балів за поточний контроль за темами										ІНДЗ	Бали
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	10	200

Здійснюється під час практичного заняття та включає загальну оцінку теоретичних та практичних знань з теми заняття:

«5» - 19 балів;

«4» - 15 балів;

«3» - 11 балів;

«2» - 0 балів.

Самостійна робота студента (доповідь написаного реферату, презентація) оцінюється: 1 – 10 балів.

13. Методичне забезпечення

1. Рекомендована література.
2. Мультимедійний лекційний матеріал.

14. Рекомендована література

1. Епифанов В.А. Медицинская реабилитация / Епифанов В.А. - М.: МЕДпресс-информ, 2005. - 328 с.
2. Медицинская реабилитация в спорте: Руководство для врачей и студентов / Под общ. ред. В.Н. Сокрута, В.Н. Казакова.— Донецк: «Каштан», 2011. — 620 с.
3. Михалюк Є.Л., Малахова С.М., Черепок О.О., Смирнова О.Л. Фізична реабілітація та спортивна медицина в стоматології: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Є.Л.Михалюк, С.М.Малахова, О.О.Черепок, О.Л.Смирнова. –Запоріжжя: ЗДМУ, 2011. – 160 с.
4. Мухін В. М. Фізична реабілітація / Мухін В. М. – Видання третє, перероблене та доповнене. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.
5. Полянська О. С. Основи реабілітації, фізіотерапії, лікувальної фізичної культури і масажу / За ред. В. В. Клапчука, О. С. Полянської. – Чернівці : Прут, 2006. – 208 с.
6. Романишин М.Я. Фізична реабілітація в спорті . – Рівне, 2007. - 366 с.
7. Физиологическое тестирование спортсмена высокого класса Под ред. Дж.Дункана Мак-Дугалля, Говарда Э.Уэнгера, Говарда Дж.Грина. Киев Олимпийская литература. 1998.-431 с.
8. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.
9. Шаповалова В.А., Коршак В.М., Гончаренко Л.І., Халтагарова В.М., Шимеліс І. В. Спортивна медицина і фізична реабілітація - К.: Медицина, 2008. - 246 с.
10. Exercises: friend or foe? / [F. J. Dargardt, W. J. McKenna, T. F. Lusher, J. E. Deanfield] // Nature reviews cardiology. – 2013. – V. 10. – P. 495-507.

11. Highlights of the American Heart Association: Guidelines for CPR and ECC / Michael R. Sayre, Marc D. Berg, Robert A. Berg [et al.]; Editor Mary Fran Hazinski. – American Heart Association, 2010. – 28 p.

15. Інформаційне забезпечення.

1. <http://sport-med.com.ua>